

ΓΝΩΣΤΑ ΚΑΙ ΑΓΝΩΣΤΑ

Γράφει ο Αντώνης Αμπανίδης → ampanidis@gmail.com

ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ. Οι βασικοί πυλώνες

Για την ελληνική κοινωνία, η Αυστραλία έχει ταυτιστεί ως ο μεταναστευτικός προορισμός για εκατοντάδες χιλιάδες συμπατριώτες μας κατά τις δεκαετίες του '50 και '60. Δυστυχώς, τα τελευταία χρόνια, λόγω της διαρκούς και πολυεπίπεδης κρίσης που βιώνει η Ελλάδα, το φαινόμενο επανεμφανίστηκε, ευτυχώς σε σαφώς μικρότερη ένταση. Η Αυστραλία αποτελεί ένα κράτος που δημιουργήθηκε από αποίκους, που εξοβέλισαν τους γηγενείς Αθοριγίνες. Οι τελευταίοι σταδιακά εκτοπίστηκαν περαιτέρω και από τα συνεχόμενα μεταναστευτικά κύματα (το 2001 αριθμούσαν 366.436).

Διαβάζοντας το σύνταγμα της Αυστραλίας, είναι προφανές πως η κοσμοθεωρητική και κανονιστική συγκρότησή της έχει επηρεαστεί από το Ηνωμένο Βασίλειο αλλά παρουσιάζει και κοινά χαρακτηριστικά με τις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής ως προς τον τρόπο λειτουργίας και τις αξίες που κυριαρχούν στην κοινωνικο-πολιτική πραγματικότητα. Το γεγονός πως η Αυστραλία συνιστούσε μέρος της Βρετανικής Αυτοκρατορίας, συνετέλεσε αποφασιστικά στην κυριαρχία των αγγλοσαξονικών πθικοκανονιστικών προτύπων και την δημιουργία συν τω χρόνω μιας φιλελεύθερης χώρας.

Όπως χαρακτηριστικά περιγράφεται στο σύνταγμα και αναφέρεται στην Λευκή Βίβλο, η οποία συντάχθηκε από την αυστραλιανή κυβέρνηση το 2003 περιγράφοντας τις εξωτερικές και εμπορικές σχέσεις της αυστραλιανής κοινοπολιτείας, η Αυστραλία αυτοπροσδιορίζεται ως φιλελεύθερη δημοκρατία, που δεσμεύεται από τις βασικές αξίες της πολιτικής και οικονομικής ελευθερίας.

Αυτές λοιπόν οι αφετηριακές πολιτικές και οικονομικές πεποιθήσεις διαμόρφωσαν τους θεσμούς του κράτους και συνιστούν οδηγό δράσης και στις εξωτερικές του σχέσεις, συνδέοντας την ευημερία και την σταθερότητα της Αυστραλίας και της διεθνούς κοινότητας γενικώτερα, με την επικράτηση των φιλελεύθερων αξιών.

Παρά το γεγονός ότι οι πολίτες της Αυστραλίας συνέθετον μια πολυεθνική κοινωνία, κύρια επιλογή της Αυστραλίας είναι η προώθηση των φιλελεύθερων αξιών και στο εξωτερικό, συναρτώντας την ασφάλεια της με την επικράτηση του φιλελευθερισμού στο διεθνές σύστημα.

Έχοντας λοιπόν ενστερνιστεί με επιτυχία τις πολιτικές και οικονομικές ελευθερίες και σε συνάρτηση με τον σημαίνοντα ρόλο της Μεγάλης Βρετανίας παλαιότερα και των ΗΠΑ μετά τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο, η Αυστραλία ενίσχυσε την θέση και τον ρόλο της στο περιφερειακό σύστημα Ασίας-Ειρηνικού. Σύμφωνα με τους διαμορφωτές της εξωτερικής της πολιτικής, τα συμφέροντά της αφορούν ένα γενικώτερο σύνολο πολιτικών και οικονομικών επιδιώξεων, του οποίου το πεδίο εφαρμογής δεν ορίζεται αποκλειστικά με γεωγραφικούς όρους. Η ποιότητα της διακυβέρνησης θεωρείται στοιχείο κομβικής σημασίας για την εκπλήρωση της εσωτερικής ευημερίας και προάσπισης των συμφερόντων στο εξωτερικό. Όπως αναφέρεται στην Λευκή Βίβλο: η χώρα μας είναι ένα δυτικό κράτος που βρίσκεται στην περιοχή Ασίας-Ειρηνικού με στενούς δεσμούς και συγγένειες με την Βόρεια Αμερική και την Ευρώπη, καθώς και με ιστορία ενεργού συμμετοχής της στην Ασιατική Ήπειρο.

Όσον αφορά το εν εξελίξει φαινόμενο της «παγκοσμιοποίησης», θεωρείται πως η μέχρι τώρα συμμετοχή της χώρας ήταν ενεργητική και επιτυχημένη, ανταποκρινόμενη στις προκλήσεις και τις ευκαιρίες που προ-

σέφερε το ολόενα και πιο διεθνοποιημένο οικονομικό σύστημα.

Ο γεωπολιτικός και γεωοικονομικός χώρος της Αυστραλίας εκτείνεται στην Ωκεανία, την νοτιοανατολική Ασία και τον Ειρηνικό. Κύρια στόχευσή της είναι η εδραίωση και επέκταση των περιφερειακών και διμερών της σχέσεων.

Το 2013 η Αυστραλία είχε ισορροπημένο εμπορικό ιούζυγο, πιο συγκεκριμένα εισήγαγε προϊόντα αξίας 240 δις \$ και εξήγαγε προϊόντα αξίας 249 δις \$, ποσά αρκετά υψηλά για ένα περιφερειακό, με γεωγραφικούς όρους, κράτος και με πληθυσμό 23 εκ. Από τον συνυπολογισμό των παραπάνω στοιχείων, συνάγεται το συμπέρασμα πως η Αυστραλία έχει ανάγκη τόσο το εξαγωγικό εμπόριο για να διατηρήσει τις θέσεις εργασίας και το υψηλό βιοτικό της επίπεδο όσο και τις εισαγωγές φθηνών προϊόντων, που θα διατηρήσουν την αγοραστική δύναμη των πολιτών της.

Η Κίνα είναι ο πρώτος εμπορικός προορισμός και τόπος προέλευσης προϊόντων για την Αυστραλιανή οικονομία. Πολύ σημαντικές εμπορικές σχέσεις διατηρεί επίσης με τις ΗΠΑ, την Ιαπωνία και δευτερευόντως την Γερμανία την Ινδία την Νότιο Κορέα και την Σιγκαπούρη.

Η εμπορική πολιτική της Αυστραλιανής κυβέρνησης αποσκοπεί στην στενή συνεργασία με όλους τους Ασιατικούς εταίρους, στην βάση τον αμοιβαίου σεβασμό και της προώθησης των κοινών συμφερόντων. Ιδιαίτερη αναφορά γίνεται στις σχέσεις με τις τρεις ισχυρότερες οικονομίες της περιοχής, δηλαδή την Κίνα, την Ιαπωνία και την Ινδία. Πιο συγκεκριμένα, η Λευκή Βίβλος αναφέρει ως στόχους της αυστραλιανής κυβέρνησης εν σχέσει με τις τρεις χώρες: την εξασφάλιση της μακρο-

πρόθεσμης ζωτικότητας της επιτυχημένης συνεργασίας μας με την Ιαπωνία, την οικοδόμηση μιας στρατηγικής οικονομικής εταιρικής σχέσης με την Κίνα καθώς επίσης την διεύρυνση των οικονομικών και πολιτικών σχέσεων της με την Ινδία.

Σημαντική θέση στην διαβάθμιση των προτεραιοτήτων της Καμπόρα, στο φάσμα των εξωτερικών και εμπορικών σχέσεων, καταλαμβάνει η στενή συνεργασία με τα κράτη της ASEAN (Ινδονησία, Μαλαισία, Φιλιππίνες, Σιγκαπούρη και Ταϊλάνδη, Μπρουνέι, Βιετνάμ, Λάος, Καμπότζη και Μιανμάρ), και ιδιαίτερως με την Ινδονησία. Η ανάπτυξη ισχυρών δεσμών με το ASEAN, πέραν των επωφελών οικονομικών συνεπειών, θα επιφέρει θετικά αποτελέσματα και στην αντιμετώπιση ζητημάτων που άπονται της ασφάλειας, όπως η αντιμετώπιση της τρομοκρατίας και της παράνομης μετανάστευσης. Η σταθερότητα στην νοτιοανατολική Ασία, μέσω της ενίσχυσης περιφερειακών θεσμών, όπως η ASEAN, ιεραρχείται υψηλά στους στοχους της εξωτερικής πολιτικής της αυστραλιανής κυβέρνησης. Η ΕΕ συνιστά εταίρο της Αυστραλίας με κοινές αξίες και συμφέροντα. Εκτός από τις ισχυρές εμπορικές σχέσεις, οι κοινές αντιλήψεις τους έχουν επιτρέψει την ανάπτυξη στενών διακρατικών αλλά και μη κυβερνητικών σχέσεων, για ζητήματα όπως η κλιματική αλλαγή, το παγκόσμιο εμπόριο, η ασφάλεια, η ανάπτυξη, η τεχνολογική έρευνα και τα ανθρώπινα δικαιώματα. Οι υφιστάμενες διπλωματικές σχέσεις των δύο πλευρών βασίζονται στην συμφωνία- πλαίσιο που διέπει την εταιρική σχέση ΕΕ-Αυστραλίας του 2008, και αποτελεί την βάση των διαπραγματεύσεων για μια νέα συμφωνία- πλαίσιο, που ξεκίνησε τον Οκτώβριο του 2011.

Για την Αυστραλιανή Κοινοπολιτεία, η ασφάλεια και ευημερία της συνδέονται άμεσα με τις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής. Η εν λόγω σχέση εδράζεται στους κοινούς πολιτισμικούς και ιστορικούς δεσμούς, όπως και στους κοινούς πολιτικής και οικονομικής θεομούς που έχουν με τις Ηνωμένες Πολιτείες, αλλά κυρίως από την ανάγκη περαιτέρω ενίσχυσης της συνεργασίας τους για την προώθηση των εθνικών συμφερόντων της. Είναι χαρακτηριστικό το απόσπασμα που αναφέρεται πως, ακόμα και όταν κάποιες επιλογές της αμερικανικής εξωτερικής πολιτικής δεν εξυπηρετούν ευθέως τα συμφέροντα της Αυστραλίας, πη διατήρηση της ειδικής σχέσης της ιεραρχείται υψηλοτέρα (ADVANCING THE NATIONAL INTEREST AUSTRALIA'S FOREIGN AND TRADE POLICY, p.xvi).

